

An Stoc

Tomár ó máille dá cup i n-eagar.

leabhar II. uimh. I.

meiteamh, 1919.

dá pigin a luac

An Saozal.

TUAR ACRAMN.

Níor rēpōb ar dūme ar bit tairgairiact a dēanam dā bpeāto pē a pād cē'n uair a tiorpāo pī irceac. Tá fīor a5 dūme go gēpionfard an cpann ac nīl fīor i gceart aige cē'n uair. Nuair a tōpaig an gēarmāinneac a' dēanam cablaig pōiteac naoi mbliadna dēas ó fōim bī tuairim a5 a lān dāoine cē'n pād a pād pē dā nōdēanam. Dā pōitēar nāc i bpad go mbead pē ma cōgād iorī ē fēm a5ur an Sapanac. Nuair a bamead an cōm ve pī na Rūipe bī fīor a5 'cuile dūme go n-ēipeoacō a pōgācēt ar an gcozād. Ac nī pād aon tuairim cinnce a5 ēinne carde a fēapfāo pī. An tē a lēigfēad tīacēt ar an gcozāigil a bī i Sapanā le leit-bliadain anuair dēapfāo pē gup tuar a5pāim ē. A5ur anoir nuair atā an Meiriceacānac a' dēanam cablaig tā bapamail a5 dāoine mup leize pē dō go mbeid a5pāim iorī ē fēm a5ur an Sapanac. Mā bīonn paitēōr ar an Sapanac ē a ionnpūige pā lācāir pēacfa pē le pāipteacāp a cēangal leir go gēpūmige pē fēm congnam. An pōgācēt a5ur an cūmaēt ir lāiope a bēar ar an paozāl pī i a ionnpōcāp an Sapanac le leagan a bānt aipci. Ac panann pē i gcomnūde go bēāga pē dēir.

CLISTEAC.

Sa pēan-tpaozāl bīo an-mear ar fēar lāioir, ar gairgīdeac a bī i nōon gnōm mōp a dēanam. Bīo omōp a' dūl dō ir gac aon āit dā ngābpad pē. Sa paozāl pēo ir ar fēar clīrte bīor an mear, a5ur tairmigeacō a clīrteacēt leat nō nā tairmigeacō caitpe tū mear a bēit a5ad aip. Nuair a bī an gēarmāinneac a' tabairt uair pā gcozād a5ur nuair bā lēar dō go gēaitfēad pē capā-ir-coimpūge a iappāio ar a nāmāio nī pād pūil aige ac le aon nī amām—go pācād a nāmōe un pūite le cēile pān ēadāil a bī gnōitce acu. Ac nī pād fīor aige cē'n uair a tiorpāo an t-ācpānn eatoppu. Nīor mōp leir ē a tēacēt pūl dā gēuipci bannāi cūadā aip nāc bpeāto pē pēgāoilead. Nīl uipeapāio clīrteacēta aip fēm—dā mbead tēannāo ar a cūl aige mār bīo. Ac ir dpeam bēartac a nōeacā pē un tēangmāla leo a5ur bu cēart go mbead fīor aige nāc gēlīpēad cōrōce a bēartāigēacēt ar an Sapanac—nō dā gēlīpēad go pād ācpū ar an paozāl. Ir māt an pūo an bēartūigēacēt ar fēad pēaitce ac nī fēapānn pī i gcomnūde. Tā cūmaēt aig amūig ir lāiope nā i. An tē a dēanpār dō-bēart mār le clīrteacēt nō ar aon bēalac eile ē tiorpā pē pōime luac nō mall.

ÉIRE.

Cēbī cāoi a bfuil an cūro eile den tpaozāl, tā Éipe a' lāioirū a5ur a' dūl ar a5air. Tā mīrpeac mōp a' tēacēt dī le tamall tār mār bī le pād aipām. Tā

na gaeōil a5 éirge i leabair a cēile ar na tūmpī a5ur a' bpeactnū amac ar an paozāl. Bī pē i gceirt an bliadain cēana go pād pīad i bpadit leir an n-gēarmāinneac a5ur cōm luac ir pācād aip-pēan go pādāo pēgābēta. Cūarō ar an n-gēarmāinneac, cīd go mbu tpeān ē pā gēac ac fēancad nīor bām pīn ar na gaeōil. Bīo dāp cūadāigēte a5 an paozāl a5ur i n-a5air na hānacān. Ir iomōa tpeān-fēar a bī cūmaētac ir na pēigūim cōigēpōca a pād a pūil leir le linn na mbliadānta i cūarō ar gac cūro acu i nōiār a cēile, ac tā na gaeōil ma fēapām pōr. Anoir nīl pūil acu le aon dūme ac le Dia a5ur le n-a mūntip fēm amūig a5ur pā mbaile. Tā gaeōil go dāingēan, lāioir ar tēalam na hēipeann, bīrdeacāp le Dia. Tā pīad i gēim a5ur i gcomāipile i Meiriceā a5ur i n-āurpaelēā. An mūntip atā amūig atā pīad i nōon congnam mōp a tabairt d'ēipm. An cūro atā pā mbaile tā gnōm māt a5ur lācāp ionntu ppeirpīn. Tā pīad pūlannac ar anpō a5ur ar pēlābūirdeacēt. Tā pīad pōllām, cūarō, mīotālac. Tā pīad a' paozāl a mbeacā go cneartā. Sēapānn an pōllāntāp a5ur an cūar a5ur an cneartacēt. Nuair a bēar dī-leagād ar pābt Sapanā bēid pīad-ran ar pāgail.

AIRGEAD.

Ir mōp an lān aipgīo cēirpe mīle millūn pūnt, a5ur ir dōilīg a cōmāipēad. Sm ē an mēro atā a5 Meiriceā ar Sapanā pā lācāir. Tā tairpānt ar mīle millūn dē pī a tūg Meiriceā dō Sapanā ar iapacēt a5ur tīp mīle millūn eile ar eapāio a cēannāig Sapanā i Meiriceā le linn an cōgād mōp a bēit ar pīudal. Dā mbead ar Sapanā an t-airgēad pīn a ioc amac le Meiriceā bēad pī bīrpe. Nī fēileann pē dōn Meiriceacānac Sapanā a bīrpead. Sa gēcād dūl pīor cāillfēad pē a cūro aipgīo. Sa gēcār eile nī bēad an Sapanac i nōon aipgīo a cāiteam ar na hēapāio atā an Meiriceacānac a dēanam nā a gēcēannacēt uair. Lagōcēad pīn ar tīacēt Meiriceā. An mūntip a tūg an t-airgēad ar iapacēt a5ur an mūntip atā a' dēanam na n-eapīad atā cōmāipile mōp acu i Meiriceā go pōill. Ir mō an imnīde atā an t-airgēad pīn a dēanam dōib nā tā cūir na hēipeann. Dā dēagād pē pā paozāl go dēuigfēad an Meiriceacānac go mbur ē a buntāirte fēm Éipe bēit pāor a5ur nāc gēuipfēad bīrpead Sapanā aon cēo ar dō pīn i an uair a d'fēicfēad an dēannac a5 éirge.

GAEOIL MEIRICEA.

Tā pē i gceirt go bfuil cōmāipile mōp pā lācāir i Meiriceā a5 na gaeōil, a5ur nīl aon aipheap nāc nōdēanpā pīad a nōit-cēall ar pōn na hēipeann. Tā pē i gceirt go bfuil cūig millūn pīcēad dē bunnāo Éipeannac i Scācāi Meiriceā anoir. Tā pīad-ran gēamūigēte le gēarmāinnig a5ur bunnāo dūcēapac na tīpe a5ur pāgānn pīn a lān cōmāipile acu. Tā pīad an-ollmūigēte pā'n pōc-bail atā dā cūp ar Éipm, a5ur dā bpeātoirp congnam a tabairt dī dēanpāioir ē. Tēacāipī gaeōeal Meiriceā

a bī ar pūo na hēipeann a5aimn an lā cēana nuair a pācār pīad a bāile bēid pēgēal le n'innpēan acu. Nī pād pūo aipām ma paozāl ir fēapī a tairmīg leo nā an fāilte cārtannac a cūpēad pōmpu i bfuir. Dā cūad cōrōce leo Éipe a fēicēal pā cōpā na Sapanac a5ur an cēapād bī pī 'pāgail. Bīo dāoine mēabpācā a' cēapād gup i Éipe pōr a lappād an dēalān a cūpēad Sapanā tīp tēirō. Dā bpeātoirp Meiriceā a pāzou ma hāgāio dēapbēta dēanpāioir dōcār dī. Bī an tūil a bī i gcomnūde a5 Ruairpī Mac Arpāinn go mbead pāipteacāp go pōill iorī Éipe, Meiriceā, a5ur an gēarmāinn. Ac cē'n uair a bēar pīn amlāio? Bī pē pārdē nuair bā mō an pīan go mbur ead bā gōipe an cādap. Go dēuga Dia dō bēit amlāio anoir i gēcār na hēipeann.

Coolad Samhaid.

Bī mē lā go bōnāc le mo fēoltānīn a5 tōm a' tīg. Go pōipūirde 'pīleac dēopa a5ur a' cōmpād le mo dēalēntīn; Nī pūim a bī ma glōp a5am pē 'r dōig nāc pād mē cōpōnn', Ac tā mē o5 go leop a5ur nī pōrpa mē ac mo pīan dōigīn.

A lonuob a gēapī an aīgīōrpa un a' bāile ūo ar tēad an cūuic, Aīrur dō mo dēalēntīn go bēaca tū mē mōe 'r mōu, Aīrur go luac 'r go tēapāio dī go bēaca mo pūil 'pīl, Ir mā pāgānn tū cōmpād gēannmāil uairī leig fēad oipm a5ur bēid mē ir tīg.

Mo lēan gan mīre m' ēmīn ir dēar a lēimfīnn ó tōm go tōm, Nō m' eargōnn lūbac aēpac pīnāmpānn ó linn go linn, Sgīōbāpānn a5ur lēigfīnn glān-gaeōilīg ar bāpī mo pīnn, Nī fēadāim cōmpād dēanam le cōm hēad-tōm ir tā mo cēann.

Ir go-tūige nāc dōigēann tū a gīad gēal le d'pāgail ó dō mūntip fēm? Nō go-tūige nāc d'ōigēann tū i lācāir le d'pāgail uatū uile go lēir? A pōp, mup pūil tū pārtā ar a' gēcār ūo fēicēal pēro Ac pā gēill ūo tāll tā m' āpūp, ar a' bēpāpā nī cēilpēad ē.

Ac mār bēag mīre bēit pāpūigēte gēobpānn āpūp ó mo mūntip fēm, Dā a5ur cāoipūg bāna a5ur pāipceanna le n-a gēup un fēip Coolad pāda pāmpāio a5ur gēeann bēit dā dēanam lēi, Sm a5ur a dūl pō gēeannāc a' pīocād fēapmāi le pōp mo cēlīb.

donnca ó gailcōbair.

CÚCULAINN AGUR AN SARB

“Bí sí na héireann cruinn i dteac Team-
nac nuair táinig ortu an Sarp; áit trí
fíor fear tós ré ag an mbord. Nuair
ba fáca an fear mór d’ite agur d’ól,
tós ré a ceann. Deapic ré táir ar áille
na héireann.”

“Fáilte duit, a Sarp,” ar an sí;
“ó n’fíor ná eadainn dá dtiocfa ní ba
liaganta (.i. minice) geobfa bia agur
fáilte.”

“Ní fáilte liompa buir bháilte, go dtóga
mé oiaib ár-oíor, go bfaa mé mo bháilte
agur dtóga mé cloinne niste tar fáilte.”

“Mire aitheodas duit na bháilte gur
arcti geobfar tú na táinte agur aitheodas
duit ar dtús Róiríe, mac ní na héireann,”
ar an rpiodóir, .i. Dricne [i. Dricnu].

“Ollamhac na héireann uaim duit,”
ar an Sarp, “faoi’r deap mé mo ní ann.
Labair go luat, a Dricne.”

Toruis Dricne a’ gairmniú d’oíomhac
na bhlaa agur na n-uapal. Marom lá’
n-a bhlaa, d’éirigh reat scaogair de
cloinne na niste na timceall. Mionnuis
ré iad roirí fíor agur mna nac n-ealóca
roirí ná riap doime d’óir agur go bháca
ar ária na mór-fluag.

A’ d’ól un a lunge d’ó: “Muir,”
ar an Dricne, “ní aigim tú d’ól tar cumm
san bháilte ó Cúculainn.” Má tá aige
deapbhácair nó deapbháir ná dalta rli,
[? cli] nó mac d’óir a mácar, innir go luat
dom, a Dricne,” ar an Sarp.

“Ír meara leir Naoire i ndáil (?) ná a
óir bhácair ainnle agur árdán: coirge
Naoire rém fear agur céad i gcomlann,”
ar an Dricne leir.

“Tabair domp’ Naoire tar do ceann,”
ar an Sarp.

“Sábdán mac Sábdán, crion-fear
beas de na hultais a bi agaimn fáob,
dár a labaircín ní tabairpáin-re duit
a deapca ar do comrac, san tráca ar bit
ar Naoire,” ar an Cúculainn.

“Goiré an maic d’fear a veit mór agur
m’ fear a leaspa an iomada rlois, a
fíor bis, má veir tura buair cata agur
comlann.”

“Ná h-ite mé fá mo méro,” ar an Cúcu-
lann, “nó inoiu ní véro tú mór, ná c’fear
a leaspa an iomada rlois; nó ír d’ól faoi
don fíor, ír ar mo rgeit a deap do ceann.”

“Sá bolg mup n-imrige tú oim, a
Cúculainn na gelear goile ír d’ól faoi
don fíor ír ar mo rgeit a deap do ceann,”
ar an Sarp.

“Sá bolg ní imreoca mé ort,
agur fága mé do corp san maoin,
agur le neart mo claidme éuair
deirp-re buair ar sá laoc.”

D’fpeasair Cúculainn.

Annpin tomairéad an talam don veir
laoc. Ar fear feact n-oróca agur feact
lá caiteadair san rpar a’ tpoio. Bí
Cúculainn a’ coraimt builli an Sarp leir
an rgeit na láim éle agur leir an láim
eile bí ré ag gearpa na talman fá corair
an Sarp go tráchna an reactmao lae, bí
an veir com háro le céile. Annpin baiead
an aipre den Sarp ra mbier agur de
Cúculainn i gelearaib goile. An céad
buille a teangmuis d’ó rgoile ré rgiat an
Sarp.

“Ó, a Cúculainn, mupac brial (?) cí
nac agam ánoct tá rgiat, buille teirte
roirí ná riap ní tabairpá agur mé deo i mo
beacáir.”

“A fíor Sarp a fíor Sarp,” ar an Cúcu-
lann, “cí nac agam tá d’amm dá mbu
teirtead ab áil leat, ní eipeoca leat a
deanam. Annpin eait Cúculainn a rgiat
ar an bparce riap agur ba maic le fíor
fáil rgiat Cúculainn veit san tógáil.”

Ar marom an oetmao lae ba le Cúculainn
a maoricear an buair agur baim ré an
ceann den Sarp.

A. BREATHAC.

ÍOCAZAPPAID.

[Oirín a d’innir an rgeitín reo pá foca-
zappaid (mac do Zappaid mac Mórna)
do Naom Pádpais.]

Nuair a bí Zappaid mac Mórna ar férom
agur é na fear fear ceangail na mna a
cuio spuaige na clibpíní do táirín, lá
raib ré na corlaio i dteac Teamnac.
Sreao riad na táirín irteac ra mballa
agur cuair riad caob amuis agur cuir
riad ruar an gáir fealga. Bí buair ar
Zappaid ná cuila ré gáir fealga ariam
nac dtairneoca ré aip. D’éirigh ré de
léim agur níor págaó rube d’a spuaig ná
spreim craicinn ar a cloigeann ná fan ar
na táirín. Cuair ré amac agur cruinnis
ré na mna irteac un a’ tige. Táirig bean
Mac Róite agur móirig pí d’ó nac raib
don lám aici rém ra ngnó a punnead aip.
Tus ré ceao d’ól amac agur d’áir
ripe atcumge aip .i. lám a d’ól lám de
péaplaí an tige a tabairt amac léiti.
Tus ré an atcumge rin d’ól. Siad na péaplaí
a bí pí a tabairt amac—i. lám a d’ól
lám léiti—céao ban agur a lámái carpa
tar na gcuro spuaige. Nuair conaic
Zappaid na péaplaí a bí i gceirt aici,
d’orruis ré d’ó fanact irteig com maic
léob. D’imtis ré annpin, doctáil ré ruar
na doirpí, táirpáin ré na píleir a bí i
lám an tige agur cuir ré an teac d’óir d’imio.
Bí éirig céao ban pórtá, oet geao carlin
óis, trí céao ban pann agur trí céao
coileán con, agur féac rém, a Pádpais,
náir mór an d’ioibáil i?

Bí fionn a’ tigeact ó Almam leatam
laigeann, ó donac, é rém agur doirgán
fear agur conaic ré an toir roirí é agur
bun na rpeirí i bpaó uair “Ír coramail i,”
ar reiréan, “le ceo corpáca corp nó
teac dá lorgaó ar d’oimio.” Nuair fuair-
eoadar fíor ar an ní a bí déanta ag Zappaid,
bíodair uilg an-feargac agur annpíod
d’imtis riad ar a d’óir, ac comnis riad an
Sarp, íocazappaid, dall ar an ruo a
bí récu a déanam go dtáirig riad go d’óir
an uaim a bí ar bpuac claidis. (Tamall
beas roime ro, cuair Zappaid irteac
pan uaim i dteac a cuil.)

“Bí ré annpí,” ar an uime de na fíor,
“ac tá ré imtisge ar.”

“Níl,” ar an fionn; “tá ré irteig;
cuair ré irteac i dteac a cuil.”

“Anoir,” ar an fionn le h-íocazappaid,
mac ós feact mbliadán a bí ag Zappaid,
“sá tura irteac agur an ruo a geobar tú
ríomat, baim an ceann de agur tabair
cugam-ra amac é.”

Cuair íocazappaid irteac agur coirig
ré rém agur a d’áir a’ tpoio irteig.
“Anoir,” ar an fionn le n-a cuio fear,
“ríngiú riap agur leigeat d’uile fear
aip go bfuil ré maip ac go dtige foca-
zappaid amac agur aitheoca ré cloigeann
a d’áir. Ní fága ré fear ar an gcruinne
nac mbainpe ré an ceann de. Mup rin,
ríngiú riap agur leigeat d’uile fear aip
go bfuil ré maip: dá mbamead ré an
cloigeann den leat ná corpuigeat fear
ar bit den leat eile.”

Sin riad uilg riap agur nuair táirig
íocazappaid amac agur cloigeann a d’áir
leir, d’áir ré é agur táirig réil mipe na
ceann. Deapic ré táir agur conaic ré
fianna na héireann rinte ar ac don caob
de. Buail ré buille dá claidme ar veir
nó trúp agur níor corpuis fear ar bit
eile.

“Níl fíor agam céao a marbuis uilg
ríd fáoi’r bí mé irteig pan uaim.” Siar
leir go d’óir an fíor agur gearpaó tonn-
traca le n-a claidme go raib ré cuir-
reac páirigte. Sin ré ar an tráig agur
tuit ré na corlaio: bí aip corlaio com
mór go dtáirig an t-mpreao tuile gur
báiréad é ar an tráig.

A. BREATHAC.

[Ír ó Pádpais ó Cácam, uime de na
reandáirde ír fearp i gCondae Muig Eo,
a fuairéar an méro reo reandáir pá fionn
agur fiannab éireann.—A. Bp.]

Antoine Bán ír an
feilméara

An céad bliadain cuair Antoine Bán
go Sarana, ní raib móran bháila ar iomcar
leir, ír ar n’ó ba geall maic le fíoríor
d’ó an alabair fálla bí ag an feilméara
i Lancarín a bfuair ré obair aige.

An céad marom ariam abruigeann an
feilméara leir: “Get thee a move on
and muck out yon shipping.” Bí fíor ag
Antoine gur “shipping” teac na mbó, ír
imtisgeann leir ír cuairtegeann ré faoi
ír táirí nó gur capad aip éró, ma raib
cráin mór ír a ná band. “Sipáil fíor-
púis ort rém ír do cuio muc,” ar reiréan,
“mup réro a tigeat do cuio camte agao,”
nuair a conaic ré an teap a bí roime mar
pí ré rém. Toruigeann aip a’ meadócam
amac na mband ír dá scaitead irteac i
scairt láime, nó go raib riad uilg baluigte
aige ac an cráin. Tus ré zappaid bier ar
an fionn, ac ír beas náir rgiob pí an
lám de. “Seo i Sarana,” ar reiréan leir
réim, “í ní le h-áir mo enamáir bpuiréad
ann d’fás mire an baile,” ír d’imtis leir
go d’óir an feilméara. Ní nac fionn, bí
an diabal go mion ír go minic ar a teangair
aige-pan nuair a toruig Antoine pan fíor-
ilge ag mupéan go raib na baim uilg pan
scairt ac gur teapais cuirí an cráin a
cuir innti. Bí an feilméara a mallactais ír
a’ riad leir labairt pláinaití, ír ar veiréad
ar an Antoine pan bháila ab fearp a bí ag
an uime doct: “Well, boss, she have all
small muc out, but an cráin ate him with-
out help.” “Damn the fool,” ar an
feilméara ír é ar deap-mipe; ac nuair
a cuair ré fíor agur na baim feiceat ar
an scairt, ír teac na mbó san glanad,
ceanglócaí fear ab fearp ciall ná é; agur
ag d’óir tá r’cé n’ioir beao aige ar Antoine
Bán ac gur ruo irteac an geata móir-
feiréar rparpíní ar d’óir oibre. Comar-
panna d’Antoine bí ionntu ír corpáig a
cuio pola nuair a fear riad i láir an
feilméara. “Anoir a d’poc-cineat bpa-
ais,” ar an Antoine, “reó é an talam agao
máir maic leat cor carpaigeat ná píora
d’oimála veit agao.” Buail paitéir an
feilméara ír tus ré cuiréad un an tige
do na héireannais agur tus deoc leanna
d’óir. Ní raib obair aige d’óir, ír nuair a
d’imtis riad bí Antoine leob mar nac
gcuiréad an raogal ar a intinn nac é
a d’áir bí i gceirt ag an feilméara. “Capad
le céile rí,” ar an fear de na fíor eile
nuair a d’innir Antoine rgeat na muc.
“Ná raib an t-áir ná n-t-amantair aip réim
ná a cuio muc,” ar an Antoine.

ceann acla.

an t-áir leacac.

Bí fear fáoi ó ann a raib mac aige.
Rinne an mac teac d’ó réim ag áir na leaca.
Ní raib ar an teac ac rpariteaca agur
rgeinte eacorra. Bíor na gata fíoré a’
teact irteac. Lá amáin táirig an t-áir ar
cuairt cuige, agur bí an mac ar a leabair.
Veir an t-áir:—

Níl don gao a péiréar ar áir
Nac mberó ag cup téarma ort i do
leabair,
Agur cugat, cugat ag na maroi’ fíoré
a’ baim pléirpí d’óir d’uile marom.

D’fpeasair an mac:—

Ír iomda marpac gáca gléarta
a táirig ariam go h-áir na leaca
Ír nac bfuair don rannóar do na maroi’
fíoré
Go d’óir an marom céaoa a dtáirig
m’áir.

[Féilim Mac Dubgail a bí ar an mac
agur pinne ré cuio maic fíoréaca táirí
rin. Cc. Amáin Cl. fíoréac, l. 185, 186.]
C. ÓR.

Airling pól.

Airling bí ar pól
'S é 'dul 'na Róime ar pít.
D'airtúir é do Cúrota
Aur dubairt Cúrota go mbu maic
D'neir Muire agus a Mic ar m'airling
(pá tpi).

Go mba dún daingean an dún reo i bfuil-
muid ann.

Go mba pluag ball, pluag ar námao
cúgann.

I bfuil Cúrota go mairmuid
Aur coall míc Dé 'nar dtimceall.

Go mbeannuigear duit. a teampall Dé
An áit a gcomnuigean mo Slánuigeadóir
Iora Cúrota.

Muire agus an dá arbal deas
Aur gurde oim péin iníú.

Tiocfaid ort an uair
A mbéid do malais fuair,
D'uct ir do éiríde dá réabad,
Féad péin an i rin an uair
Aur leir an airte deanam?

Siocán Dé go raib 'nar mearg
Aur gáirte Dé go raib 'nar gcoirde.

Sonair ar do lámh,
Aur go mba plán fear a glacta.

Cuile beannaict agus
Aur beannaict Dé 'na ceann.

PAIDIR ROIM BIAO.

Bail na gcúis n-áran agus an dá iars
Do ponn Dia ar na cúis mite fearra
Rat ón Rí go ponn an pponn
Go dtigir ar ar scuid agus ar ar gcóm-
ponn.

PAIDIR I NDIAD BÍO.

Mite burdeacur do Rí na peann
Burdeacur sac an lé Dia
Sin agus ar an méir d'ar it mite
Ó uair mo bairde,
Aur iorpar ar go huair mo báir
Burdeacur do Rí na ceunne
Aur altúle Rí na nSáir.

PÁDRAIC Ó DOMHAILL.

má bíonn tú ag ceannac
earrad atá dá bfuagairt
sa stoc, abair gur sa stoc a
: conaic tú an fuagrad.

MÁIRTÍN S. MAC CUAS.

Lón-ceannairde,
bótar an caisleáin nua,
i nGailimh.

LIAM Ua FÉINNIDE,

Lón-ceannairde,
Fion, beoir, biotáite, Tae ar feadar.
SRÁIO LIAM TIAR, i nGailimh.

Deir ÉIRE láirí má bíonn Clainne Saedéal
láirí. Itíoir an feoil ir fearr agus
tá rí rin le fágail ó

Ó FALLAMHAIN,

Spáio Seata na Mairtpeac, i nGailimh.

BRÓGA NA LAOI.

na bróga is fearr le ceannac
as

SEÁN Ó LAIÖE,

i mBARR AN CALTA, i nGailimh.

CLÉINEAC A' TSAGAIRT.

"Do cuirpinn-re péin mo leab a corolad,
'S ní mar do cuirpead mna na mboad,
Fá fúirín buide ná i mbairlin bopraig,
Ac i gclabán óir ir an saot 'da bogad."

Sin é an t-ampán a bí dá gabáil ag
bpuirí mór na Ceapaige trachóna lae
eapraig. Seapra ra rneacta ag éirteact
le n-a glór bog, binn agus leir an nSaeóil
blarta a bí rí a rpeagad. Cairte pé
gur tairtí a ceoltóirteact leir an naoi-
deanán péin, apae ir ar éigin a bí an céar
ceatpama den ampán gabta aici nuair a
dúim pé a fúilíní agus a tuit pé ina clár.
Sin pé a láma beaga uair amac, agus
coruig pé a' tabairt an corolad leir go
bpeag. Cnom a mátair pior gur pös rí
a leiceann, agus annrín táinig na deora
bog 'up' ó n-a fúilí. Dá bfuairpúighe bí cén
fát caointe a bí aici ní mó ná go maic
o'féatpad rí innreac, ná ní go bairun-
neac a bí pior aici péin an le bponn nó le
bponn a táinig na deora úo ó n-a fúilí:
"Gabtar ponn le ponn agus le mí-ponn."

"Nac doibinn do mo éreacúirín," ar
píre léití péin, a' bpeactú irteac ra gclabán,
"naoideanán boct gan peacat gan ana-
cain."

"Corolad, a leimb!" a veir rí," r gur bu
corolad plán duit,

Ir ar do corolad go dtugair do pláinte,
Ar do rmuainte do éiríde náir éirí-
tear,

Ir náir bu bean gan mac do mátair."

Annrín deap rí tairt timceall na cir-
teanais, agus ar a' bponnte ir a n-deapna,
bual rmaointe raogalta a cpoirde arir.
Bí pior aici go maic go raib a react ráit
le deanam aici an trachóna rin, agus nac
noeapad oisagireact na gnotai oi. Cé
go raib an t-urplár co glan ir náir mipe
do dume a béilí ite de agus sac poiteac
dá raib ar an dpuirín glanta rgiúrtá, bí
mairpead mór le deanam aici pul
tiocpad Seán abail ar Gailimh. Da é
Seán Ó Céirín a fear, agus dár noidis tar
éir a veir ra mbail mór do, ní féatpad
bean ar bí a veir a' fúil go mbearpad pé
ar lunte agus go noeapad pé mairpead.
Bí an cumneós rgiúltá aici i a' d'orpad
an bainne téactúighe irteac mnti nuair
cuir patairpe den baile a fponn irteac a'
d'orpar. Micilín Séamuir Ruair a bí ann
agus téar mór ra n' arcaill aise.

"Bail ó Dia ort, a bpuirí," ar reiréan;
cútal go leop.

"Muire pé do beata, a rtorac," ar
píre; "ir tú atá a' teactáil. Deapra tú
lám conganca dom leir an mairpead;
níl dume ná deopairde agam ó táinigeadar
abail ón rgióil trachóna."

Rug Micilín ar an lunte, agus coruig
air. Leat-rpóicte agus leat-rpialta
go leop a bí na balcairí éadais a bí air,
agus, mairpí leir na bpoisa, bí na larrai
agus na bairbíní rgaolte agus an bpaon a
bíod amuis bíod pé rpiú. Tug bpuirí mór
paor deapra an caoi a raib an dílleact
boct gléarta, agus goill pé ar a cpoirde
bpeag, mór.

"Go bpeaca Dia ar dílleactai' an
domam," ar píre. "Mo comriar, a Micilín,
ac go bpeice mipe do deatpé cairte pé
péirpe bpois fágail duit ar caoi ar bí. Nura
agus hara do cuir de na máirpeaca' agus
rgeatp mairone ar an mí-á. Dá mbead
do mama péin mar ba ceapir oi ní mar rin
a beitea-ra mdu. 'Dpaíann rí rgeala nó
rguan uairí cor a' bí anoir?" ar píre le
Micilín.

"Ní fágann, agus veir mo deatpé nac
fearr fágail."

Bí cáil mátair Micilín ar fud an bairun-
teact, ac má bí ní le n-a maitear é, ac le
n-a

Nuair a fuair a fear bair tug rí a hagar
ar an gcairp, agus ón lá rin amac bí rí
as imteact le fánar an rpiot. 'A' d'oul
i n-aoir a' d'oul i n-olcar gan éileam riar
dá cup aici ar a mac ná ar a n-igin.

Mepac an t-atair mór nil pior ceapir
tárlócad do na páirí bocta.

Ní i bpaon a bí Micilín Séamuir Ruair
irpí nuair o'epuig pé beo-pianta, agus
tug bpuirí mór paor deapra an mí-fuam-
neap a bí air.

"Cuirpe mé seall," ar píre, "gur ag
iarpair Tomáir r' agaimne i n-éimvís leat
atá tú."

"Sead," arpa Micilín; "cáil pé
anoir?"

"Mara i gcomne máilín móna atá pé,
a rtor, deamhan pior agam-ra cá bfuil pé
ó táinig pé ón rgióil. Ac tá an oirpead le
deanam ra mbail aise ir nac bpeatpa
pé a d'oul leat."

Ní raib an focal deirpeannac ar a beal
nuair a bog Tomáirín irteac tar éir a
máilín móna fágail ag binn a' tige. Duair
glionndar Micilín Séamuir Ruair nuair
conaic pé Tomáirín ar fágail, cé go raib
paitcior air ran am ceatpna nac leigpead
a mátair un bealaig é.

"Otiocpa tú a' bairt beap raitnige
i n-éimpeact liom?" arpa Micilín.

Níor labair Tomáirín, ac o'fás an rgeal
paor n-a mátair.

"Sgaol i n-éimvís liom é, a bpuirí,"
arpa Micilín go rpuagmítead. "Dean
agus 'gcuirpe Dia an t-á ort! Maic a'
bean! Náir laga Dia tú!"

"Cuga leat i n-éimpeact leir," a veir
bpuirí mór ra veir le Tomáirín—"péirpe
ceapir deapra mipe liom péin annreo;
ac go bpoirpe Dia o'paib má bíonn rí i bpaon
amuis!"

Dá comrádarde díir a bí ra mbeirp,
agus ir beag pán a comnig dume acu ón
dume eile. Da ríméatp glionndarac an
veir iad nuair bogadap amac le n-a dá
gcorpán agus le n-a dá rópa. Seap bpuirí
mór ra d'orpar go ceann tamail a' bpeactú
na noirí. Bí an veirp bunáite com-aoir
agus com-méir, ac ba mór bí eacorp
ar bealaig eile. Bí éadais Micilín rpiob-
apnac, rpialt aculair Tomáirín deap, feir-
tíge. Ní raib focal léiginn ag Micilín
ac bí Tomáirín i na rgioláirp beag
éirte. Dia domnaig bíod pé a'
rpiotáil an airpinn, agus nac ar a
mama a bíod an ríméatp sac mairm
domnaig a' glantá a cuir éadais agus a'
rocpá a dónna bpeag seall air. Cá bfuil
an mátair nac mbead bpois aici ar rgiupac
bpeag de mac a bí plactmar, lapmanta,
agus éirte dá péir rin? Má tá a leirteirde
ann ir beag le ráid i, agus ir ríú a reactant.
[Ní cpiot.]

T. Ó R.

Tae, pionta, biotáite, Cuile Sóir ar
feadar.

MICEAL BREAHTNAC,

An Ceapnós, i nGailimh.

SEÁN Ó NEACTAM,

Lón-ceannairde.

Tae, tobac, biotáite, pion nac péirp
a fápú.

SRÁIO TREASNA NA GAILIMH.

M. Ó HAINNLIÖE,

Taoirdean-oirpeaca,
Spáio rpeapra

GAILIMH.

Cuile púo ar a paopre.

PARTALÓN P. MAC A' BÁIRO,

SRÁIO TREASNA, GAILIMH.

Deapúigeadóir agus Sioll-gléapadóir Orsan
Eaglaire agus Píand.

Cuile púo ar a paopre.

Teap-mreap, Taoirdean-oirpeaca, agus
Poiisneam Tíge.

ROIBÉARO MAC DOMHAILL,

Spáio dommaic, Gailimh.

Maimú cém-rgeil:

"plumbur," Gailimh.

Ó cloicbheartaigh 7 a comh. 30 SRÁID NA SIOPAÍ, 1 NGAILLÍM.

An t-eac ir fearr le haíad eapraíde
iarrann, fíolca, 7 tioran tige do ceannacht

— má teartuigeann —
an feoil is fearr

uair 7 a páigil ar a luac, nó má teartuigeann
dagán, picíní, muic-feoil nó bhrádaí ina fearr
uair, téipis 45

Seán O Gallcobair,

Poinseanta Dáim Éirinn,

1 ngaillíim.

Ar a cúro talman féin nó ina cúro ríoból a
beirtear, cóigear 7 peanpúigear 'cuile beiti-
deac, maí 7 caora 7 uan dá marbúigean ré.

Proinriar Mac Conmáir

7 a comluact.

Díoltóirí 7 Reacadóirí
Tae, Fíonca 7 Deaca.

1 ngaillíim.

Ní tís le doinne a páo ná bfuil eapraíde
— uúteapac go leor annreo. —

Már mian leat ROTAR
maí a ceannac, nó már
mian leat veir a cup
ar an gceann atá astat,
téipis 50

S. mac an báird,

an ceannóg,

1 ngaillíim.

féac!

Bí cinnte 7 téipis irteac go
bfeice tú a bfuil ve : : :

ÉADAC le h-aíad an Seimpró

le díol go han-tráor 45

Tomár mac Suibne,

1 ngaillíim.

Seo é an
[C.D.]
Comapá.

T. Díolún 7 a Clann Mac,
Luac Díolta Seor.

S. Díolún a cúir an t-eac po ar
bun 1750, 7 cuirtear ar éilín na
ngabán buíre i mbaile áta Cliaí
1784 é. Luac véanta páinne an
éilaváig. Sgéal an páinne le
páigil i naíre.

Tomár Ó Cacláin, Lón-Ceannairde,

SRÁID NA SIOPAÍ,

— 1 ngaillíim. —

Díad, Tae, 7 Fíon ar feadap.

Teac na h-olla

SRÁID NA SIOPAÍ,
1 ngaillíim.

Cuiris le véantur na : Cultaí ó 50/-
n-éireann 7 páidil aipeao. 50 uci 80/-.

Ceannuig éadac ar bit teartuigeap uair
45 tís . . .

Tomáir uí Cacláil,

1 ngaillíim,

Áit a bfuige tú luac do cúro aipeao.

an halla leis

Spáio Seata Liam 7 Spáio Doimnic,
na Gaillíme.

Sac leigear ar feadap 7 ar glóme.

Sean Ó Paoláin, L.P.S.I., Poiticeir

an Sgéal veir

a ríob

míeál ó máille

("Diarmuro Donn")

naoi ngábad an gíolla túid

le páigil ó

comluact oideacais na

héireann,

Ar páigil aipr.

Leat éopóim (Glan) a luac.

Dume ar bit a teartuigeann "An Stoc"
uair, nó ar maí leir fuaspaí a cup ann,
rípíobad ré 45 an mbainpíteoir .i.

An t-atair ó ceallaig,

Spáio Doimnic, a 23,

1 ngaillíim.

Éirí an bporca - - 2/8 pa mbliadain.

" " " - - 1/3 pa leirbliadain.

Maíoir le sac ádab rípíobta a teirdear
pa bráipéar cuirtear ríeala 45

tomás ó máille,

Coláirte na hlotrsoile,

1 ngaillíim.

AN STOC.

meiteam, 1919.

**an fili fíorantac agus
fuppa naomta.**

V.

Sa gceannlaet féac an éaoi a paib
treapáide 45 Dante mar bí 45 fuppa.
An dá oide páogailta bí 45 fuppa le linn
na hóise agus a bí ar fluas na marb,
'riao a bí mar treapáide pa léapup a
fuair pé ar flaitir an traogail eile.
Uepgil, fili págánaí na Róime, bí a' uol
táit le Dante. Ir beag a bí le páo 45 an
éireannac naomta ar íppeann. Ac bí cuile
dume amlaíó sup cúir pean-litipeac na
Spéige agus na Róime bíat bréagac na
Novlas díol le linn Dante: agus tá a
comapá le n-a coir. Bí eolar 45 an bflor-
antac, agus ina ló péim 45 an Rómánac,
ar 50 leor den oream bí tabapá "oo
ceitg agus oo colg" an traogail peo.
Céir móir íppeann páda, páipirig oíob uile
50 léir éipir a mbáir! I n-a aíad rín, ní
veir fuppa linn cé bí i n-íppeann ná céapó
a bí le páo acu ann. Ac i otaob na háite,
veir pé linn 50 paib ceitpe cinn ve tem-
teaca móra ann. Bí ceann acu le haíad
lueta bréag, an dapa ceann le haíad
lueta paimte [c-p. Purg. c. xix], an tío-
maíó ceann le haíad lueta ímpeapám agus

eapantair [c-p. Purg. c. xv.], agus an
ceapamáo ceann pá comap na noream
gníor lomao ar lagap agus éagóir ar an
mbóiteanac [c-p. Inf. c. xi.]. Bí an
lapar a' uol ón temíó na céile sup éipig
rí ruar i n-aon éaoir amám. Tús na
hamgí bí i n-éipeac leir mírneac don
éireannac—puo a teapúig 50 géar óir
bí na díabail a' ríp-eiteall aip agus i
n-éaoan a céile. Níorb féoir leo san
aíad a mbéil a tabapá aip; ac bí amgeal
cumaoine an fíri naomta i noon cup écu.
Seac n-uairé, peao rímaetúigead iao
agus fuppa i gcontubapá a loirgíe mepac
beir eile amgí bí a' uol ioir é agus an
anacám. Pá veireao o'féac pé ruar agus
bí a cáirpe, Maolóan agus Deodán, pá
péir le n-a éreopú tpi flaitir.

VI.

Ó beir i n-íppeann oó, tugao irteac 50
flaitir fuppa naomta. Agus tabapá pá
veapa 50 mba flaitear píal, páipirig
"an doapir fóigailte" bí pa bflaitear
rín. Níor flaitear é san comapá ríuntair
na hSeaeat a beir aip. Caiteao an t-éir-
eannac bíro éainte a cup ar na hamgí
pém. "Ní i gceannuio," ar ríao-ran,
"tís linn beir 45 éirteac leir na ceol-
taíreo: tá opaim ríeapal ar an gceao
oaoana 45 obapí agus a ríuotáileao le
nác mbeao ar paotap na neimní 45 an
díabail a' mílleao épíro an dume." [Acta. San. Hib. Fol. 64d.]

Bí oideac ar leir le páigil aige i
bflaitear. Fuair pé opóu lá an bpeiteam
naip a fuasap—nác paib an lá úo ann pá
látaip ac 50 mba géapí uair. Oubpao
leir 50 paib ríuio le teac ar an ngrím
agus ar an ngealaig. Bí pláig an gorta le
teac agus dá émeál gaimne .i. gaimne na
éipionnacta ar oaoime a paib cuirgint
ar bpiatpa Dé acu 'r san iao dá gcoim-
líonao, agus gaimne an ionmáir 45 oaoime
a cápnad paíobpí agus na díao rín a
túit le cuileao mar nác páipúigean
aíreao an t-ampall ve bpió 50 mílleann
a topaí peapí pá mílteac na nveag-
bpiatap [v. Acta. San. Hib. 65a.].

Ina ceann peo, níor veapnáo veapmáo
den CLÉIR a leir oaoime i mbeatac a
mbapga le páilligé, le gnotáí leirdeanta,
le rín agus le leirg. Ar an gcuma éaoana,
pógupúigead ar móir-uairte na típe. [v. Fol.
65b agus 65c.]

Ac céir págao púipapóir ar a' bpaí
peo? Ní paib aon éail leir. Bí páí leir
an léapup a fuair fuppa nó leir an ríeal
a cumao páoi—pé hacu é. Ní paib fuppa
san eolar a beir aige ar púipapóir mar
bí 45 an éaglaip uile 50 léir. Ac teapúig
uairé bpió na eainte ná páí an léapup
a cup 50 bun ceann, san éaglaip, san
eapnáo. Níorb ionann rín agus cáir an
florantac dá mbeao tráct ar an gceat-
pamáo háit, líonpao Dante é le oream
eicín. Dá mbeao áit níor meapa ná íppeann,
agus comluaoar níor meapa ná díabail,
geobao Dante oaoime com dona rín 50
mbuó é a n-áit a beir pa gcuioeacám.
Níorb féoir le dume mar é a mócuig
puat fuair an traogail agus a paib teap
ir téagap an cáirveacáir dá coíu rín
anpó—níorb féoir leir mar veipum—san
a cáirpe agus oaoime ar táitig a teapap
leir a cup i bflaitear; ná san a náimve
agus oream com cionntac leo a tligéan
ríor 50 híppeann. Nárb áit a' maíre oo
dume mar é paimte páigil leat bealaig
le na bpeipáca cup táipru.

Cíó go bfuil an opeac po-pao mar tá
pé, ní tís linn ríur san páipúigé cé'n
áit acu ríao a cuirpeao píli eile mar
Dante Dante péim. Cé gcuipí na pluaigíe
a éluuig agus éluuigéap le bpiatpa
nua na rímuante bí 45 fuppa, agus 45
Dante na céaoíla bíadán na díaoí ma
pean-paogail péim? Ce méao dume a lean
ar a loirg agus náir aomúig 50 mbíao
fuppa agus Dante na treapáide tús
léapup agus, dá nveapmám, "flaitear"
ar píliueac oo leat an traogail dá
noream?

an beirneac.

Biddy tómaíur muread

A bithac na gcarad, tuig feara na gcarad é
Má tug mo chroíde sean duit ar mairt na
vultuig mé;
Ó fil tú mé 'meallad le glóiré binn' bog'
do bheil,
I r mór atá mo sean oir tar a bparar de
inná breága an tpoigail.

A bithac tómaíur muread, i r tú a mairt
tar inná breága an tpoigail,
Tá díol Duke o' York ionnab ar gile i r ar
breága méin.
Tá a cúlín tnom, daitte i r é figte 'na
tpeilltpeáin óir,
'San té bead san amáir go dtuabrad ré
roillre dó.

Tá páircín mín, miltir as Biddy taob tál
den cuan
le a bparann ann uall geimrú a gearrtar
raoi dó pan mbliadain;
Tá na cuarnóga meala as na meacáin a'
out póim pan rliab,
Go bfuil an rúca donn craitte ar a
nglacann a lám den dia.

Nac deap an ní an ala nuair a tajar rí
ar an gcuán a' rnam,
An lon túb binn, miltir a éirigear ó cránn
go cránn,
Ní dóighe don uirge ré tuicim ná do mcin
inná,
Nac fear san don muread nac rípead
naoi n-uair an cap.

Dá mbeinn-re ra nGearmáinn ceannócamn
duic gáirín uall,
Nó long ar an bparise tamall a' fogluim
riubail;
Fillead a baile daimn agur lise ar bit a'
fágail den cóir,
Ní comhócamn paol beala go mbliarmn do
beal mo ríon.

SEAMUS MAC AN IOMAIRÉ,
Maig-Inir. Cárna.

Ó flaitheartaig,

Spáiré Doimne na Gailiúne.

Carrana móra, carrana beaga, gléar roc-
paide, gluardeáin. Ní cuirfeair moill ar
éinne. Sútán, 49.

rdinní.

má teapruigean páinní uair rgríob éugam-ra
7 cuirfead éugat leabhrán a bpuigé tú gac eolar
i n-astao ann. Cairbeánra ré uair an éoi le
airgead 7 aimpri a fábail 7 trioblóio a feacaint.

S. paller, i nGailiúne.

Éadac gaebealac ar feadar le fágail ó
proinsias mac donncada 7 a com.

: : i nGailiúne. : :

A cuir olátar i gcomharú le véantur
na héiréann a cuir 'un cinn.

An Teac a bfuil cliú air le hagarú
Tae, fionta, biotaitte 7 inreap Tigé.

•••••

m. breacnac,
SRÁIO ARD, na Gailiúne

níl don triopa inr na cúigí a bfuil níor mó
eapraide gaebealac le fágail ann ná as

A. moon, TEORANTA,

A díolap cultaí fear, hataí ban 7 gac don tpoit
éadag feilear o'fear, bean, nó páirve.

FOIRGIONTA EGLINTON, i nGailiúne.

an sean-teac.

A cuirfead ar bun i 1864,

Tae, Cairé, fionta, uirge beata,
ar feadar

Ó léanacáin,
an cearnóg, : i nGailiúne.

mac bhrío ní feata.

"Mile molaó i r altú leat, a 'Dia," ar
ripe, "go bparar an lá go bfuil epioctú
i r epataó ar boicini an doimain, go bfuil
ar i r ocpar a' baint an macnuir oíob.
Impigim i r atcúingim oir, fúinneam i r
rpreacáó a tabairt dóib reo atá dá
rmaectú; i r go dtuga tú cabair i r congnam
do Clanna Gaedéal le n-a gceart féin a
baint amac."

Támic na bláta ar na fataí céad-
fógmair agur tuiceadap. Támic na póir
agur a mbalat cúmpa agur o'imeigeadap.
D'aibig an épuineact i r an coirce i r
bainead, ceangluigead, fúinnead rúicáin
oíob agur tugad cun na moitlamne iad.
Gac ar cuirfead pan eaprac bi ré bailighe
reirighe as an bpoigmair pul a bpara bhrío
ní feata a mac arir. Bi an tuilleabap
tuicte agur na eapante co lom le do boir
nuair rípead rgeala go raib ré le teact
abaile. Cuir rin glionndap ar bhrío; ní
nac iongnad. An oirde céadna cuilatar
an buidean ceoil a' remm ra halla.
Factar na Sinn féimrúe as véanam ar an
halla sup éatceadap a gcuirantín ann cébi
céapó a bi dá ollmacán acu. An tpeactóna
dár gceonn, éat trípú acu ón gceúg a éiois
go raib ré amac doimain pan oirde leir
an máigirir ós. Bi fuadap eicín pá muntir
an baile nár factar le fada an lá. Bici
a' páire ar fear a pórtá go bpeicti a'
mbead don liciú aige le hagarú bhrío. Bi
bhrío féin agur a dá rúil leaighe ma ceann
a' páire ar rgeala. Bi rí boirpúighe as
doimí a' riapruighe ce'n lá a bi an mac le
teact abailé. Ac reactmáim poim an Noilais
támic 'rgeala ar bapir bata' go mbead ré
ra mbaile ar tpaen na hoirde ó Gailiúne.
Bi Máiría Neili agur bean liam cuici ar
an bpuicte.

"Deas-rgeal, le congnam Dé, a bhrío?"
ar an beirte o'adon-gut. "Déir ré ra
mbaile ar tpaen a ré," ar ripe.

Amac le bean liam agur Máiría san
'molaó le 'Dia' féin a páó. Ní raib doap ra
mbaile nac raib cinn ráighe amac ionntu.
"Bfuil ré a' teact?" ar riad-ran.

"Déir ré annreo ar tpaen na h-oirde,"
ar ra Máiría ma rean-béic.

Níor deapnad raice an lá rin ac as
ollmacán ráilte poim mac bhrío ní feata!

Cait tpeam an ceoil an lá ar fad—i r ar
éigean tugadap ionú dóib féin a mbéilí
a caiteam—a' cleactad 'lá' i páópaic,
'páóin ó Reapartaig,' 'a 'Dia Saor Éire,'
agur 'Amrán an tSaigóirpa.' Cuairt Peairt Ó
briam, ar beal na leapa. an fear bu mó
agur bu ceannapaighe ra gceanntar ar cóir
an máirir go nveanad ré cinnce go raib
re i noon an 'oileagpa' a léigead i gceart.
Sean-finnian bu ead Peairt agur tugad
túr áite agur onóra dó dá bapir rin.
Cuirfead rgeala tapt ar fud na mbailteada
agur oirde do 'cuile dume a beir as an
rtaiprín i n-am. Cuirfead an bpat móir le
copamlaet an riapraig—go nveana 'Dia
Spáiré air, ar na cuailí. Cuirfead na
rfoeóga ar co-fuaim. Cuirfead 'cuile ní
fá réir, agur annrim buail an tpoimadóir
'a h-aon—a dó—a tri' agur i gceann cúig
móiméad bi an plóó móir ma gceatap i r
ma gceatap, diair i noirde a' cuir an bóair
oíob fá déin na tpaenac. Ní ar uet mire
dá páó é cuirpóir rímead oir, iad a'
riubail go fepamail ar co-coirpéim, a
mbpat móir amac ríompu agur bpatac
beas tri-batac ar ioméur as gac dume
acu; a gcuir pároes gúmpac a' tabairt
poluir don triúca céad tapt timceall
oirtu agur Peairt móir Ó briam le n-a
maide breas tpoigim ma ríis oirtu uile.

Bi go maic i r ní raib go h-ole. Biorap as
an rtaiprín poim am na tpaenac agur
nuair rípeic rí ceann cúpra ceapra go
bpléapgead Cnoc na Leice leir an bpaile
cuirfead poim an 'mac' Nuair támic ré
amac ar an tpaen bi na céadta as iaprair
lám a ératad leir, ac o'opruig Peairt
Ó briam dóib cúitú, sup duhairt i n-ápo a
cinn i r a goca.

"Gabaigí i leir annreo, a buacailí

gort-a'-Cápnáin agur epocáigí ar buir
nguailí é."

Bi dá rgeor má bi dume a o'fpeartail
an t-oirde rin.

"Tugaigí 'tri gáiré an énuic' anoir,
a muntir na páirte," ar reiréan, "ar ron
'Mile bhrío ní feata,' fear copanta a típe
agur Spáiré bann na cúighe."

Tugad na tri gáiré agur réapó adubairt
Tam Ogúil an Doimnac ma diair rin, go
raib ré féin ar Cnoc na Leice an tapt
céadna i r sup rgeanruig ré. Bi an gáiréigil
agur an gleo com móir i r dá mbead ré
san a beir céad rlat uair; agur atá Cnoc
na Leice cúig mile uaim má atá ré oirde.
Séapó adubairt an 'mac' liom féin ma

Du ceart do gac Gaedilgeoir i mbaile

áta Cliaé san don apán do ceannac

ac

ARÁN

iii

Cinnéioe

an t-ARÁN IS FEARR DÁ N'DEANTAR.

124 go dtí 131 SRÁIO PÁRNEIL

agur

bácús naomh páORAIS,

baile áta cliaé.

Sútán—3141.

An Teac ma tabairtar Gaedilg.

S. Ó fadaig 7 a com,
TEORANTA,

—Díolapir 7 Reapadóir,—
Tae, fionta 7 uirge beata,

FOIRGIONTA CEANNAIGEACTA,
na Gailiúne.

Tá cultaí 7 cótaí móra nac
i bfuil rápá i na gceonn as:

ANTOINE Ó RIADH
SRÁIO NA SIOPAÍ,
: i nGailiúne. :

An "Lucánia."

máir maic leat ROGAR maic a fúinnead i
néimn rgríob cúig

DOIMNALL UA BUACALLA, i muig nuadac

teac doirdeacta. inná uí bacáin,
Ceapnós Pánnell, baile áta cliaé.

An biaó 7 an deod i r fearr 7 iad rin ríapruig 7 le
fágail ar a luac.

Tá cuile fócáiml ra teac reo.

diaró rin go mb'feair leir ná ór an domhain móir, dá leigéi dó: ac beaó pé co maré do péacaint le pneaéta na blianna in-uradó a tabairt ar air le foigiró á cup ionntu.

Is amlaíó tíodlacadó abailé é: bpat an piarraig amac noime, an buirdean ceoil ina diaró rin agus é féin ar ioméur as ceann an trluais. Bi a mácair as an doirar noime, an comneall beannuighe ina láim aici, agus "folur Dé do do tpeorú, a mic mo éoride agus mac t-atai," ar ríre.

Pós rí is diúrín rí é, puró nárb iontósta uirri, ar nód. Sur bpir na deora pá n-a rúill.

"Dá móiméad anoir, a bpiró," appa peairt Ó Briain, "agus beiró pé eugav arir."

"Sáb 'mac annreo liom," ar reirean, "acá cupla focal le páó agam ful a oteige na doaimí abailé."

Ní rabadarí caob amuis den tairríg nuair baim beairtli Ó Pácarra a hata de, sur labair go modamail, muinte marí bu dual dó:—

"Iarraim ar peairt Ó Briain, rean-phinian agus laoc ar b'páite agus ar mear a cup i n-úil do mac b'píó ní feata."

Rinnead bualaó bor agus sárta do beairtli.

Peairtín Ó Larde ón Doirín Maol a táimic or a gcomair annrim sur duairt, "go mbu é a mian go ndéanpad peairt amlaíó."

Fuair peairtín a molaó féin, agus bu maí an agharó air é, óir bi teacó i lácair agus fíor a gnota aige 'eile lá ariam.

Táimic peairtín sur fear ar cátaoir, sur cuir a lám i mbrollaó a b'pá-cóta, sur tairraing páirpéar bán amac—páirpéar a bí fillte go cúramac agus gíota de ribín glar carra pnaómca tairt air, sur rígaóil an pnaóm, sur orsail an páirpéar amac is sur féac le coraig. Ac níorb féirir leir dul eun emn go otus a luét éirteacá a reao de molaó dó féin. Annrim do labair mar leanar:—

"A doaimé éoride agus a comrávurde an lae éruaró, ní raib an oipeao pimeíro orim ón oirde mionnuig is móirig mé go mbéimn díur o'Éirinn agus go ndéanpaim mo feacó ndóicéall leir an námaíro a ruas-aitr bun bairi amac airtí is atáim anocht (sárta). Acá fear o'ar gime féin tpeir a téarima a cáiteam i ngéibeann. Mar gheall ar a dílteacó o'Éirinn reao cuiread pá bolcaí é. Ac buirdeacó do Dia acá pé ar air plán pábáilte arir agaim gan buirdeacó do na rpiotóirí nó díob reo déanad corair-eapair o'ar otir. (Bá, bá, bá.) Du dual do beir gaebealac agus bíor a fíor aige nac hé an céao duime dá bunad tug reat pá 'brollaó' ar fon na héiréann. Cé mill an t-oirpíeac pá gceatnamain Rua páó nuair bíotar a' cáiteam gaebeal cor a' élarde?"

"Neapraoi móir," ar an rluas. "Cé leag an raigóirí dá capall lá an toga móirí páó ar rpiotóirí uacat aró?"

"Seán Ó Máille ar an gceatnamain otola," ar a' n-rluas.

"Cé pime pérodeac ar dampeir tulaó-na-gcat, nuair bí muintir na léime agus muintir foctar aró i n-árac a céile?"

"Cé bí i ndon a déanta ac a deapbácair—ar gcúis céao plán leir acá amuis i Meicracó, an buacail bu gnaoideamla o'ar hoilead mar mearí aram," appa beairtli Ó Pácarra.

"Cé buail 'buti' na héiréann a' tpeir is a' rpiáirín tpeir ríóir blianta ó foin ar fáitce na gailime?"

"A deairde," appa rean marcur mac Con fáola ar aró na Saileac.

"Cérb é an fear bu dílte dá raib as an ácair Maiciú pá caob típe reo?"

"Ácair a mácair," appa Neirín fíort na nDapac.

"D'annra liom é ná mo deapbácair féin," ar reirean.

"Ní call dom leanmáint don áiream," appa peairt. "Tpeirdeacó agus tugav ar ful a gceoride ar páirpéar eacóroma agus caomead iao i gcaomead ban ran ár. Ní hiongna dá dígí rin sur bpir an oúcéur

amac ann agus sur gile leir a típ féin ná don típ eile ar óruim an domhain." (Sárta go r'péir).

"Leigheao 'páite' muintir a dúna agus a déag-baile féin anoir do."

"Do mac b'píó ní feata, mac páóraic, mic Seám, mic Domnail de Clainn uapail laocóda lí b'péarail."

"Do míle páite abailé ó éarcarí aduactmar, díamair doirca an gail. Ádvar b'píó is pimeíro bu ead dúinn go raib fear o'ar gcomurpanacó i ndon cam i n-ágaró an cáim agus cor i n-ágaró an cuir 'imíre le fealltóirí agus tíoránaig ar otípe. Cpuatú é go b'píil an mianac ceairt pá típ go fóill—ríotpad na laoc ná g'eill is ná r'píot pá ngleo. Go otusa Dia páógal páda pá féin oúit féin is don mácair a o'oil tú agus má'p maí acá tú anocht i maom agus i pláimte go mbu reaoó fear a b'páir tá ran oirde amárac agus 'eile oirde eile éiréacóir opt go b'píim na b'páta."

Simne:

peairtís ó briain.

neirín fíort na nDapac.

peairtín ó lairde.

máiría neill, agus

nóra móir an gleanna.

Bi ar an 'mac' labairt annrim agus aduairt go bog, binn-glórac:—

A peairtín agus a doaimé muinteapóda.

"Ní go maí acá a fíor agam an éaoi arí b'péirí dom mo buirdeacó a cup i g'eill díob. Ní raib don trúil agam go gcuirí páite mar reo póm agus go veimín féin níorb cuilleac a leirde. (Cuill tú; Cuill tú.) Níorb pú bíorán an méir a o'fulaing mé. Níorb cuirear bíar ruime ann. Féac ar an méir ruair b'páir ar fon na héiréann. Is díob-ran is éorí an buirdeacó a tabairt. Agus ní raib uacu-ran ac go mbead muintir na héiréann gaebealac marí bu dual do na gaebeala agus gan a beir marí na Sapanais nó na héarólaig."

Bi na céaoa i ngéibeann—agus acá fíor—co marí liom-pa: doctóirí, díligea-dóirí, r'píobneoirí, feilmeapáir r'píobneoirí agus doaimé nac iao: agus ní fíir amáim, ac mná—togaó na mban—mná-laocóra co rearta le don fear o'ar r'pígaó aram. (Mo gpeirde éoride iao!)

Is maí acá a fíor agam nac marí g'eall orim féin 'píam ríob an oipeao reo meara dom: ac go otugar cébí cé'n éabair beag o'féarac—agus bu beag é—díob reo a bí as iarraíó coirpóm na féinne 'páigail o'ar otíirín oúcéur féin. Táimic ríir maíre agus mná maíre póamain—fíir agus mná a o'fulaim cpuaótan agus g'eir-leammain ar fon Cáitlín Ní Uallacáin. Beao pé náiréac dúinn-ne mura leanamuir a loig. Cuiladair aram "go mb'píreann an oúcéur tpeir púil an éair" agus cá hiongnad go mb'píreann pé tpeir an duime? Cé leir éiré? An le luét beirí na muice nó le Clainne gaebeal? (le Clainne gaebeal) Cé pómair is tócair an párac is pime calam de? Cé éall allur a g'eirín a' déanam mím den gair? Cé tug g'páó a gceoride do f'leibí, is do loca, is do gleanna na héiréann? Cé coram a cuir macaíirí ó alpaíir agus gaebealac a o'féac le n-a n-áirpéaró? Ní opólaó o'Éirinn náir deapb'píeacó le ful ar pinn-ríir. Cao éirge? Ionnuir go mbeao a g'eall agus clainn a g'eallme raor go deo ó b'píagdeanar agus o'ar-pmaet. Agus an páo a b'páir uirge a' pú nó f'páir a' f'páir beiró fíir i héirinn le i coraint ón gceor-cpíot is ón b'péalltóirí: (Rí-pá agus hataí ar cpocao or aró.) Sabaim mo míle buirdeacó líb ar uet co capéannac is bí ríob le mo mácair. Ní leigheao na maíraig beaga féin dí ceaintín uirge a ioméur ón tobair, euala mé. Ní beiró mipe i ndon an éiréacóir ríir a éiríú go deo líb ac éiré-eoá Dia líb é agus le 'eile duime a congnoacóir leir an té acá lag, lábac." (Tugad tpeir g'páta an énuic arir agus arir eile.) Seimn luét an ceoil "Nó Ró, 'Sé do beata abailé," agus ar a beir reimnte do tpeall an móir-pluas abailé. I g'eall cupla uair a éluig, bailig ná comurpanna irteac. Rinnead ar "oirde go maróim

de" agus b'péirín dúinn cuir de na r'péalta a hionpíeacó an oirde ríir a r'píob amac annreo.

páóraic ó domhnalláin.

feir na gailime.

trí p'icó punt ar duaiseanna.

Tá feir le beir i n'gailim an goad agus an gíao lá de mí Deiríó an tSamraí. Tá oet bpunt deag as imteacó ar amháin gaebealac ann, naoi bpunt ar g'eallac maíre gaebealac, tpeir punt ar sean-dáinta agus laoirdeanna, cúis punt ar comráó gaebealac le naig líon-tíge (atair nó mácair agus ar a lagad beir deen éallm), dá punt ar comráó gaebealac, céirpe punt ar píora camte i n'gaebealac ar do r'píga aduair camte, pé punt ar corpéim dáma (r'píir fíir agus Dná). Má tá amáim maíre gaebealac agao, r'péac nó rean-laoró nó corpéim dáma ná deen fáillig ar a dul irteac le do éion den airgeao a págail. Murí ful féin téirig irteac as éirteacóir leir an g'eirde eile agus a' b'péacóir ar an r'píamra.

Le 'eile uirgear 'páigail, cuir t-ann as m'icéal ó Opaigeanáin, An Spíócal, gailim.

Bi a' páirpéar ar na páirpéir nuairdeacó le cuilleam eoluir a págail air reo.

Rannca Diaóda.

Go mbeannuige Dia díur, a páirpéir g'eal. Go mbeannuige Dia is Muiré díur. Cé'p éorail tú aréir? Corail mé ar Neam. Cé gceolóca tú anocht? Marí corólaócair na bóicé. Cé gceolóca tú amárac? Marí corólaócair Dia agus páóraic. Céaró é ríir pómaí? Tá, naoi n-angli. Céaró é ríir 'do díaró? Tá, naoi n-arpail. Céaró é ríir ar éaoí do láime deiré? Tá, naoi ndeoirí o'uirge an Domnais. Cuir Muiré liom a déanam eoluir. Ó tíg páóraic go tíg páirpéir. Tap, a m'icéil, agus glac mo lám agus deen mo r'píotéac le Mac Dé.

Má tá leaoirpim [=leaoirpim?] ar mo tí mac Dáiríó r'píir mé agus é, b'píigíó agus a b'píac, Muiré agus a Mac, m'icéal agus a r'píir, dá láim míne g'eala g'eirgeala ar éamóacó m'anama, dá pábáil ríim ar ríig na g'eacó, ar ríig na g'eacóan, ar r'píuas ríob, ar uirge máca, ar uirge báirde, ar r'píannal páógalta nó ar náirpe.

Luirim-re ar an leabair reo marí luirdear Mac Dé ar an gceorir, b'píac Muiré na r'píabail éairm.

A Muiré m'píreac, mo míle g'páó tú, a doctóir leirig tinn agus plán tú, deen mo éarad i lácair mo báir tú, is náir r'píara m'anam leir na pláitir neamra.

A Ríig na ndóime a ríneao ar an gceorir. O'fulaim na céaoa agus na mílte loc. Sábáil ríim ar 'eile oic.

Ar 'eile námaíro anama agus corir. Sábáil maíreannac agus ámén, a tíg-eairma.

An 'do éorail acá tú, a mácair Dé? Ní heao, a m'ic, ac as airtíng Opt-ra. Cé'n airtíng i ríir, a mácair? Tú beir do do r'píáirpéir, do do buinneail, do do ceangal leir an b'píora cpuaíó cloic, do do céarad leir an g'eirín céarac, an tpeiré nime a' dul tpeir do éaoí deap agus do cuir póla beannuighe dá o'píeacó páoi 'n calam, as mac caol lúvóan na b'píabair.

An té deapraó an dáirpí reo tpeir huairé as dul a corólaó do ní feirpéacó pé don póo de irpéann éoride agus níorb baogal do o'píeacóir.

Ó mo mácair fuairpéar na páirpéacá reo.

nóra ní corraoin, g'eirí m'uirpíor, cáina.

Cairleán Ríogacht Mórónaigh.

Bí fear fáil ann ar bí tréimh mac aige d'arab ainm 'Oiríum, Oairíum ar 'Oasó. Cuála ré iompar ar éan a bí i ngeibean i gcairleán Ríogacht Mórónaigh agus nac fáil don tpeo ar an talamh ac an t-éan rin le bpeaíocht, ar nac fáil a leiteo le páigil ran doimhan móir le áilleacht. Sós ná ruaimneap ní beaí ar go bpaíocht ré an t-éan rin, agus fpeirín an geibean agus cuip ré a tréimh mac ina gcomne.

Tug ré capall agus mála aigro do 'o don fear den tréimh agus r'gaol ar an mbótar iad. Bí an tréimh a' riubal ar don nó amáin go dtáinig fáil cuig ceann an nóir; bí tréimh a' imteacht ó cloigeann an nóir rin. Táis an beir ba rime an dá nóir a ceapadap ab fearp acu a tógáil agus t'páigadap an bótar eile ag an mac ar óise .i. Oasó.

Nuair a bíodap a r'garaimant le céile d'ubairt an tréimh acu comarca a déanamh ag ceann, an bótar céibí ar t'uirge acu a beaí ann ar t'igeadt ar air abailé doib. Sgaradap le céile annrin. Bí Oasó ag imteacht leir nó go dtáinig ré faoi bun énuic a bí ar go marit agus d'ubairt ré leir féim dá mbeaí ré ar báir an énoic rin go mb'féirín go bpeiréad ré go leor ó n-a báir. Cuair ré ruar ar a báir ar nuair a cuair énoic ré uair énuimín móir doime ra ngleann a bí ar an taob tál agus d'ubairt ré leir féim go n'gabap ré ran áit a fáil an énuimín móir rin, ar cuair. Séar a bí ann corp agus na doime uilg énuimín ann, agus marde i láimh gac d'ime doib ar iad a gabáil ar an gcorp leob, le go mbainíor páram ar, i ngeall ar go fáil fáil acu air náir hiocad.

D'ubairt Oasó leir na doime r'guiréamant le beir a gabáil ar an gcorp fearp a le n-a gcuir maroi agus go n-íocap ré féim na fáil a bí le n' íoc aige. Toraig Oasó annrin ag íoc na b'fáil ar a cuir aigro féim do fáil ar fear an t-airgead, ac ní fáil a d'ócam aigro aige ran mála leir na fáil uilg a íoc agus b' éigim do a capall a díol leir an gcuir eile a íoc. Nuair a bí fáil uilg íoc, u'oróuig Oasó don énuimín an corp a cuip. Rinnead uair don corp annrin, agus t'ipeac nuair a bí an corp dá cuip ríor ran uair céar a táinig euc ina lán-pit ac caillead agus marde ina láimh léit le uil a gabáil ar an gcorp i muet ar go mbainéad rí luac leat-unra tobac de páram ar. Níor tug Oasó ceo ví rin a déanamh ná don buille a buail ar an gcorp, ac do cuapais ré a pócaí ar fuair ré pígin go leir a tug ré ví mar luac an leat-unra tobac. [Ar ndóig bí an tobac raor an uair rin an ruo nac féirín linn a pád inoiu ma taob, páraoir, ac beir ré do raor ar ball beag-nuair a beir ríocet Seám buirde ar 'ac uile ní a bamear leob fuairte tar fáile anonn—ar bí ré an t-am úd.]

Cuip Oasó an corp tar éir rin ac bí ré níor dona annrin é féim ná bí 'ruam mar bí ré san airgead san capall. Ac riubal ré leir dá cuip ar bí ré a' riubal ar a' riubal ar ní fáil a fíor aige cé'n áit a b'fuirgead ré Cairleán Ríogacht Mórónaigh. Um tréadóna ar beiréad an lae rin táinig fear ruar leir. Deannuig an fear do ar beannuig Oasó don fear. O'fuiruig ré de Oasó céir ar é ar cá fáil a tréall. O'innir Oasó rin do ar gac a nveada ré tréir ó u'pás ré an baile, agus mar cáil ré a capall ar a cuir aigro. "Ir marit an fear tú," d'oiré ré, "agus ir mire an corp ar ar íoc tú do cuir aigro, agus anoir ar marit liom ríor a páigil an b'fuirín 'oo marpac marit." "So deimh acáim," d'oiré Oasó. "Díor 'mo marpac marit ag baile ar rílim náir cáilleap f'or é."

[Tuillead.]

"geimleac."

Jaedilge do Jaedilgeoirí

Ir fáil d'inn ag iarrad Jaedilge 'múad do doime nac fáil don Jaedilge aca. Tá ré i n-am agann corp ar an nJaedilge a múad do na Jaedilgeoirí féim!

Cairfeap a déanamh má' áil linn an Jaedilge a buanú agus a láiríu.

Tá na mílte doime ra nJaeltact a b'fuir toga na Jaedilge aca ac san beir i n'oon a léigam ná a r'píobad. 'Sí an Jaedilge atá dá labairt aca atá dá cuip i gcló agann ra STOC, ac ní fáil i n'oon an STOC a léigam. Ar ndó tá na páirctí r'goile i n'oon é léigam i n-áiteada, ac ní aca-ran ac ag na doime fáirca, ag na doime meadon-dorca agus ag na r'eadn-doime atá an fíor-Jaedilge atá uaimn agus atá ag uil i léig ó lá go lá. Ní móir d'inn a múad do na doime reo Jaedilge a léigam agus a r'píobad agus ní móir d'inn a déanamh san moill.

Níor deacair léigtoiréad agus r'píob-neoract na Jaedilge a múad do doime ar bí a b'fuir Jaedilge dá labairt aige. Ní tógad ré tar mí nó do den geimleac reo eugam. Tá fáil agann go n'eanpa gac craob de Connrad na Jaedilge ra nJaeltact an obair reo ríor láma an geimleac reo eugam. Tá fáil agann go gcuirfeap craob ar bun áit ar bí ra nJaeltact nac b'fuir craob ann ceana agus mara n'eanann craob ruo ar bí eile ac an méad reo n'eanpa rí obair marit. Cuirpe rí c'póirde i m'irneac m'ir na Jaedilgeoirí bocta nac b'fuir r'golaideact ceap ruam go uil reo. Cuirpe rí ar a gcuir cuipar an t'páigil f'gáim ma n'eanpa d'óiré agus a cuip ré céile corp temead agus ra r'páir, ar donac agus ar mar'ad.

Ir ar an nJaeltact atá ar fearam le l'irídeact i nJaedilge. Ná b'fuir ag fanaact leir na páirctí r'goile. Tugamur oirdeacp do na Jaedilgeoirí r'pé céile. Bíod ré ar a gcuir ar fáil an Jaedilge 'léigam agus t'ioepa fonn ar cuir aca i 'r'píobad; fáil i t'airbe do na Jaedilgeoirí agus fáil ré i t'airbe don teanga. Agus féac! Mara n'eanpa ré mar'ear ar bí eile náir móir an t-airbeap a cuip-fear ré i r'páigil na n'aoime bocta nac b'fuir i n'oon Jaedilge ná beapla a léigam fá láir. Bíonn tréag agann don dall boct agus an doime nac b'fuir i n'oon léigam nac geall le beir ma dall do? Déanamur r'pírim ar na Jaedilgeoirí.

STOLTA AR FÉADAS,

agus gac a t'earcuigeann ón b'fuirleapra le páigil ó

MAC OSGAR,

1 MBARR AN CALTA, 1 n'gáillim.

Ba i éiré an céad tír a coirpgead don c'póirde Naomta. Go uil reo, ní fáil don pictiúr den c'póirde Naomta a rinnead i n'fírim. Anoir tá agann pictiúr ALUINN den c'póirde Naomta a rinnead i n'fírim, 2200. x 1500. Dán don c'póirde Naomta faoi. Dán é reo a r'píob r'píorúnac boct tar éir an t-airgeann éiréact do taob amuig de Darrac Richmond an 28ú lá de bealtaine, 1916.

A luac, Is. 6d tréir an b'póirca.

Lagóir mar ir gnáac do luac ríopaí

ó fáilám i a mác,

17 uactar cé. Uiríumán,

baile áta clat.

COUPON.

an STOC,

meiteam, 1919.

Tír na n-Óg.

ROINN NA b'páirctí.

Tá luac an páirctí reo fá r'píor d'ubair-eanna a tabairt do na páirctí r'goile ar fearp a r'píobap leirín Jaedilge ar éiré ar bí a t'póirca fáil.

an céad d'uais—luac corónac de leabpa Jaedilge.

an dara d'uais—luac leat-corónac de leabpa Jaedilge.

Ní móir na leiréada nó na háirctí a beir r'píor póim an gcead lá de'n láil.

COINGEALLACA:

1. Cairte coupon an STOC a beir le gac don airte nó leirín.

2. Cairte deapbú a beir agann ón múinteoir gur páirce r'goile a r'píob an airte agus gur r'píob an páirce i san cabair.

3. Ní móir don múinteoir aoir an páirce agus an r'páig a b'fuir ré ra r'goil ann a cuip ríor.

4. Ir móirde an tréimh a cuirfeap i n-airte ar bí san r'páig l'ime an múinteora a beir uiré.

LUAC BUAIÓTE DUaiseanna.

an céad d'uais: páirca b'péacac, Sgoil Steann' ic Muirín.

an dara d'uais: Maolmúiré ó Coir-dealbéta, Sgoil Steanna' ic Muirín.

Fuairéamap póimnt áirctí eile, ac ní fáil coupon nó deapbú leo agus mar rin de ní fáil fáil ra gcomóirar.

Ir tréag linn a léigad áirctí atá ag teact r'péac. Iarramur ar na múinteoirí r'goile cabpá linn leir na páirctí a cuip ag r'píob. Raca ré i t'airbe doib féim agus do cuip na Jaedilge.

Duaiseanna eile.

Tuairamur luac corónac de leabpaí Jaedilge gac mí mar d'ubair don té a cuip-fear eugam an énuaract ar fearp de fear-rannca páirctí, rannca beaga, diada, tomairéanna nó r'gáilca gearra, r'péanna-mara.

Bíod a leiréir rin ar láimh agann an céad lá dá gac mí

Fuairéamap cúpla énuaract an mí reo ac níor b'fíu d'ubair don ceann acu ac cuip-fearmuro i gcló na ríopaí ar fearp do r'píor a céile agus tuairamur d'ubair nuair beir rí tuille.

Tá go leor de na Jaedilgeoirí óga a' cabpá linn agus ní m'ur a' déanamh deap-mairé opéú. Cuiréamur d'ubairéanna euca com luac agus t'ig linn na leabpa páigil cuig

síle ní cloicbeartaig agus cuig in'gin ní ceallais

(Eanac Meadon)

ar uet go leor tomairéanna do cuip eugam.

Tá go leor eile gur gairp uata d'ubair, ac tuirgeap nac AISTRISTE atá uaimn, ac glan-Jaedilge na nJaedilgeoirí.

Tá cúpla dán nua-déanta ar láimh agann agus tá fáil agann gur gearra go m'bi tuillead. Ní dóig linn go b'fuir deiréad le fíiréact ra nJaedilgeact f'or agus beir fáilte agann le háirctí nua fíiréacta i gcomnairde.

Tá gac don t'páig leabpaí a bamear le n'fírim, pé cu 'ra beapla, i n-ar nJaedilge féim, nó i nJaedilge na háilban le páigil

6

máire ní r'gáillais,

87, Spáiré uac. na D'píreóige, áit clat.

Bíonn páirctí, tobac, ríopaí, agus eapraí deap eile le páigil uair com marit.

An maic leat CLÓDÓIREACHT maic
ar airgead coméiríom?

Eis linn nua ar bit ip áil leat a
cuir i gclo go veap taitneamhac.
Cuirfeamur i gclo duit billí, tuair-
irí, leabhráin, liopraí, etc.

An 'Galway Express'

Liam ó Corraoin 7 a mac,

Fuinteoirí 7 Lón-Ceannairde,

SRÁID DOMINIC na hAillimh.

ó heireamhóin.

Capitannal 7 Gluaiseadán 7 Gléar roghaíde.
SRÁID EYRE na hAillimh.

Séamur ó béacáin

Ceannairde Suail 7 lomóiríde.

SRÁID MEADONAC, na hAillimh.

Tá an tae ip fearr i gConnacra 7 go leor neitá
eile atá miactanac le fágáil i dtí.

monica níc Donnchada,
SRÁID ARD na hAillimh.

A fágáilgeoirí! An uair a deir-pe rógha do
cuir in aon páiréar, tabair do'n

CORK ADVERTISING AGENCY, &

Déanfa ré áire duit-pe;

Déanfa ré cairde dóm-ra.

Seán ó cuill, fágáilge,

95a Spáirí páiríais 7 gCorcais.

T. O FLANNAGAIN & Chlann Mhae.

Sac uile fóir fágáilgeacra

agur innealltóiríacra. . .

DÓLTÓIRÍ ROGAR. Cuirtear deir
ar rogaí 7 ar sunnaí.

SRÁID NA SCÉANNÓIDE, i nAillimh.

CLÁILLIDRACHT.

Báitcar o cuanacáin

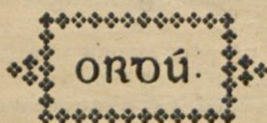
CLÁILLIDRACHT 7 Cuirneoirí íol-ríol,

44, SRÁID CILLE DARA,

baile áta cliat.

Labairtear fágáilge annreo.

AN STOC.

Don

ATAIR Ó CEALLAIG,

Spáirí Dominic,

na hAillimh.

A Capa,

Cuir eugam coipeanna

Don STOC sac mí go ceann.

Ainm

Seolad

Muinnitir uí Anghacáin

384 BÓCAR CIORCALDA Ó TUAD,
baile áta cliat.

A Swordsman of the Brigade - 3/9

Irish Heroines - - - 7d.

(Tá na leabhair ro fíor éirí an bpoir.)

Ip é míceál ó hAnghacáin do marbúgead le
lín an éirí 1916, do fíoríod íad.

Sac cineál leabhair bainnear le éirínn
le fágáil annro.

Elo-Dibreacha Dhun Dealgan.

ALISTÍ COMÁIS DÁIBIS.

Maitle le nótaí 7 a lán nap cuiread i
gclo go dtí reo. Dáití ó Donnchada nac,
maireann, a cuir in-easair; 480 leatanaig
4/- glan, éirí an bpoir, 4/5.

An máthair 7 fágáilge eile a fíoríod an
piarsac; 100 leatanaig; 2/6 glan,
éirí an bpoir, 2/10

PURSAIDIR PÁIRÍAIS: Ailteacra ar
an Meadon-aor; 5/- glan a luac; éirí an
bpoir 5/4.

A STUDY IN STARLIGHT and other
Poems. The collected poems of Randal
McDonnell, 140 pp., gilt top, 4/6 glan,
éirí an bpoir, 4/9.

CLÓDÓIREACHT fágáilge, Déarla, Ticeirí,
Suatantair, etc.

Tomár breacnac,
Lón-Ceannairde.

an ceannóis, i nAillimh.

Deir fátte i gConnacra roim fágáilgeoirí
45 . . .

TÍG DOIRÉACRA UÍ CATÁIN,
an ceannóis : : i nAillimh.

Tá sac cineál feola le fágáil
ar feabair ó

míceál mac coisdeala, i nAillimh.

TRUSSÁN TÍGE.

Sac aon éineál. De déantúirí na h-éirínn,
dá n-íol ag

63 Spáirí an Capaill Dúirde, i gCorcais
ip le seán mac éirínn an ríopa.

ua fáttaí 7 a mac, Lón-Ceannairde

Spáirí Dominic na hAillimh.

Díad ar feabair ar luac coméiríom.

TEAC DOIRÉACRA 32 plás
fáirínní,
an pléimionnaig, áta cliat.

Arur fágáilgeacra do fágáilgeacra

Tá 59,081 Siopaí i n-éirínn
le déantúirí fáttaí a díol.
Ili díolamúirí-ne ac

earraíde rinnead
— i n-éirínn. —

o Glapáin 7 a com,
11 Spáirí uacraí 7 li Connail,
i mbaile áta cliat.

Oirdeacra.

COLÁISTE NA HIOLSGOILE,
— i nAillimh. —

Craob de íol-ríol na h-éirínn.

Ar-oirdeacra le fágáil mnti ar na hiol-
dántaí roir teangadair, ealaíad, tráct
7 ceannairgeacra, ealaíad an leigir, reit-
béaracra, 7 innealltóiríacra.

Téarmaí fágáilge ar leit
fa comair oirí ríol.
Le sac uile uígear a fágáil fíoríodair ag
an meadonairde.

Má tá fágáilge agad, labair i; muna bfuil
féiríge go

COLÁISTE CONNACT.

i ríuar míc céiríde nó sa spídeál

Toza na fágáilge, muinteacra ar feabair
agur muinteoirí nac bfuil páirí na
gconnn.

An céad téarma—On 30ad lá de
meiteam go dtí an 26ad de Dúiríad
Samraí.

An dara téarma—On 28ad lá de
Dúiríad Samraí go dtí an 6ad lá
de Meadon fágáilge.

An tathair brian ó críocáin.

Ar Rúnairde,

an fágáilgeacra,

CO. SLIGIS

COLÁISTE IGNÁIDE NAOMTA.
(Cumann fíora) : : : i nAillimh.

Coláiste fíora-meadonac é reo a bfuil teagair
dá tabairt ann ar na craobácaí fíora a cuir-
ear roim i gcorraí a uil go hiolrígíol nó a uil
i n-éirínn gíóta tráct-ceannairgeacra. Aipe ar
leit dá tabairt do fágáilgeacra. páirí báirí ar
éiríad an tíge. Le sac uile uígear a fágáil, fíoríod ag
an aicínneac.

CLOCAR OIRÍ NAOMH URSULA, i SLIGIS

Oirdeacra i gcorraí na hiolrígíol, (duaríeamar
ceiríe cinn deas de gíoláiríacraí an dá bliadán
reo caite) i gcorraí fíoríod an Dúirí roir-meadonac,
na mbann, Cumann na gCíolrígíol, i.s.m. tráctála,
gíoláiríacraí an ríol, etc. Tá ríol tígeacraí pá
leit aginn.

Dá leabair nua do fágáilgeacra.

MAIDIN i mbéarra 7 Dánta eile.
Osborn Bergin do fíoríod; a luac,
1/6; éirí an bpoir, 1/9.

An caise fágáilge. Leabair nua-fíoríodacra
reacraí ó hAnghacáin do fíoríod; a
luac, 1/6; éirí an bpoir, 1/9.

CLÓ NA gCONNEALL,

44, Spáirí Dáirínn,

baile áta cliat.

STORTHA AN MHALOIDIGH,

i nAillimh.

BRÓGA fágáilgeacra.

—:—

Dá n-íol le luac
siopaí.

Tá teac oirí a bfuil compóirí ann ag

SEAMUS Ó LAIRDE,

—:—

SRÁID DOMINIC IOCTAIR na hAillimh.

"Toza fágáilge brí 7 fíor fágáilge" aige.